

odbor státní služby

Jindřišská 34
110 00 Praha 1

Praha 29. dubna 2025

Odpověď na dotaz k zákonu o státní službě

Dne 10. dubna 2025 byl sekci pro státní službu Ministerstva vnitra doručen Váš e-mail, v němž se ptáte, zda je možné:

- 1) výjimku z předpokladu vzdělání podle § 25a zákona o státní službě aplikovat na již obsazené služební místo, pokud dojde ke změně klasifikace služebního místa z 9. na 10. platovou třídu,
- 2) určit výjimku z předpokladu vzdělání podle § 25a zákona o státní službě na celkem 49 služebních místech v rámci služebního úřadu, přičemž služební úřad má celkem 241 systemizovaných míst, jednalo by se tak o stanovení výjimky na 20 % z těchto míst.

V této souvislosti Vám zasíláme stanovisko sekce pro státní službu Ministerstva vnitra.

1) *Změna platové třídy a aplikace § 25a zákona o státní službě*

Předně je třeba připomenout, že důvodem pro navýšení platové třídy na služebním místě může být pouze potřeba, aby na služebním místě byly vykonávány činnosti, které svou složitostí, odpovědností a namáhavostí odpovídají právě vyšší platové třídě. Platovou třídu na obsazeném služebním místě lze změnit o jednu třídu nahoru v rámci změny systemizace podle § 18 zákona o státní službě bez toho, aniž by bylo nutné stávající služební místo rušit a zřizovat nové¹.

Jde-li o služební místo, na němž je zařazen státní zaměstnanec, který nedosáhl vzdělání, které zákon o státní službě (v příloze č. 1) stanoví pro služební místo v případě vyšší platové třídy, kterou bude služební místo nově klasifikováno, služební orgán smí pro zachování kontinuity výkonu služby na dotčeném služebním místě současně se změnou systemizace služebním předpisem dotčené služební místo stanovit jako služební místo, které lze obsadit osobou, která nesplňuje předpoklad vzdělání stanovený zákonem o státní službě. Je-li dán zájem na zachování kontinuity výkonu služby na dotčeném služebním místě, tedy na tom, aby na dotčeném

1 Čl. 13 odst. 1 písm. b) služebního předpisu nejvyššího státního tajemníka č. 13/2024, kterým se stanoví pravidla předkládání systemizace služebních a pracovních míst, jejich změn, úprav a aktualizací, a návrhů organizační struktury a jích změn ve služebním úřadu, služební předpis je dostupný na <https://mv.gov.cz/sluzba/clanek/sluzebni-predpisy.aspx>.

služebním místě i nadále vykonával službu tentýž státní zaměstnanec jako dosud, a to i po změně systemizace, tedy po navýšení platové třídy na daném služebním místě, musí služební orgán bez zbytečného odkladu poté, co změnu systemizace schválí Ministerstvo vnitra, vydat služební předpis, v němž umožní dotčené služební místo obsadit osobou, která vzdělání pro dotčené služební místo nesplňuje. Změna systemizace a služební předpis tak musejí nabýt účinnosti současně.

2) Výjimka ze vzdělání pro 20 % služebních míst ve služebním úřadu

Ustanovení § 25a odst. 1 zákona o státní službě, jak již bylo zmíněno výše, umožňuje předpoklad stanoveného vzdělání prolomit, ovšem nikoli pro služební místa představených. Nejnižším vzděláním, které musí státní zaměstnanec nebo osoba pro postup podle věty první splňovat, je střední vzdělání s maturitní zkouškou. Zároveň je třeba zdůraznit, že zákonodárce předpokládá, že postup podle § 25a odst. 1 zákona o státní službě, bude používán výjimečně.

Cílem tohoto ustanovení je umožnit služebnímu orgánu reagovat na konkrétní podmínky pro obsazení služebního místa tak, aby ve státní službě mohly výjimečně působit také osoby, které, ač nedisponují formálním vzděláním, mají požadované odborné a jiné znalosti a dovednosti potřebné pro výkon služby v daném oboru služby.

Máme za to, že stanovení výjimky z předpokladu vzdělání pro 20 % míst z celkového počtu systemizovaných míst ve služebním úřadu již obecně nelze považovat za naplnění podmínky, že takový postup bude uplatňován pouze výjimečně.

Ačkoliv zákon výslovně neupravuje přesný počet nebo podíl služebních míst ve služebním úřadu, pro která by bylo možné výjimku z předpokladu vzdělání stanovit, a je tedy v zásadě na úvaze služebního orgánu, pro kolik služebních míst, s ohledem na okolnosti panující v daném služebním úřadu, výjimku z předpokladu vzdělání podle § 25a odst. 1 zákona o státní službě služebním předpisem stanoví, důrazně doporučujeme přehodnotit naznačený postup, že by tato výjimka byla stanovena až pro 20 % služebních míst ve služebním úřadu.

Mgr. Zuzana Brücknerová
ředitelka odboru

Vyřizuje: JUDr. Lenka Tesařová, Ph.D.
tel. č.: 974 818 220
e-mail: lenka.tesarova@mv.gov.cz